

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžrk/21/2018
Identifikačné číslo spisu: 4017200188
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4017200188.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD. v právnej veci žalobkyne: Slovenská republika, v zastúpení LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, zastúpeného advokátskou kanceláriou HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom Červeňova 14, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Komárno, so sídlom Platanová alej 7, Komárno, za účasti sťažovateľa: Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Marcelová, so sídlom Hlavná 86/51, Marcelová, zastúpená advokátskou kanceláriou MAPLE & FISH s.r.o., so sídlom Dunajská 15/A, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. V 4654/2016 z 20. decembra 2016, v konaní o kasačnej sťažnosti účastníka konania Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Marcelová proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/32/2017-197 zo 6. júna 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a .

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov kasačného konania voči sťažovateľovi.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre rozsudkom č.k. 11S/32/2017-197 zo 6. júna 2018 podľa § 191 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku zrušil rozhodnutie žalovaného č. V 4654/2016 z 20. decembra 2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu a pribratému účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutím č. V 4654/2016 z 20. decembra 2016 žalovaný podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 162/1995 Z.z.“) povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam v katastrálnom území H., evidovaným na LV č. XXXX ako pozemok registra C KN parc. č. 823/2 lesné pozemky o výmere 4 726 m² a parc. č. 823/65 zastavané

plochy a nádvorí o výmere 34 m² v prospech Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Marcelová, a to na základe dohody o vydaní veci z 26. septembra 2016 a doplnenia z 13. decembra 2016 uzavretej medzi SR - Lesy Slovenskej republiky, š.p. ako povinným a Rímskokatolíckou cirkvou, Farnosť Marcelová ako oprávneným. Právne účinky vkladu nastávajú 20. decembra 2016.

3. Dňa 18. apríla 2017 vydal žalovaný opravu chyby v písaní a zrejmej nesprávnosti v rozhodnutí o povolení vkladu č. V 4654/2016 z 20. decembra 2016, ktorým do výrokovej časti rozhodnutia doplnil nasledovné: „...na základe Dohody o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 26. septembra 2016, doplnenia z 13. decembra 2016, rozsudku Okresného súdu Komárno č. 12C/77/2007-368 z 9. februára 2010 a rozsudku Krajského súdu v Nitre č. 6Co/131/2010-829 z 13. marca 2013 uzavretej medzi účastníkmi...“ a okrem toho správne označil subjekty, ktorým sa rozhodnutie doručuje, a to: MAPLE & FISH s.r.o. a Slovenská republika, zastúpená LESY Slovenskej republiky, štátny podnik.

4. Krajský súd po preskúmaní postupu a rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej. Poukázal na to, že katastrálne konanie u žalovaného sa začalo na základe návrhu Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Marcelová na vklad vlastníckeho práva z 24. októbra 2016, prílohou ktorého bola dohoda o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 26. septembra 2016 (ktorú nepodpísali Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik - v postavení povinného), ako i rozsudky Okresného súdu Komárno č. k. 12C/77/2007-368 z 9. februára 2010 a Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/131/2010-829 z 13. marca 2013, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 25. júna 2013. V uvedenom rozsudku súd prvej inštancie uložil Lesom Slovenskej republiky, štátny podnik vydať a navrátiť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam špecifikovaným vo výrokovej časti tohto rozsudku Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Marcelová. Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik tak neurobili a nepodpísali ani cirkvou vypracovanú a predloženú dohodu o navrátení vlastníctva nehnuteľných vecí z 26. septembra 2016. Cirkve mala za to, že chýbajúci prejav vôle štátneho podniku LESY Slovenskej republiky, štátny podnik je v tomto prípade nahradený rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 12C/77/2007-368 z 9. februára 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/131/2010-829 z 13. marca 2013, a podala preto návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

5. Krajský súd uviedol, že žalovaný napadnutým rozhodnutím povolil vklad vlastníckeho práva v prospech Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Marcelová na základe „dohody o vydaní veci z 26. septembra 2016 a doplnenia z 13. decembra 2016 uzavretej medzi účastníkmi: SR - LESY Slovenskej republiky, š. p. ako povinným a Rímskokatolíckou cirkvou, Farnosť Marcelová ako oprávneným“. Žalovaný do rozhodnutia prevzal len niektoré listiny predložené navrhovateľom vo vkladovom konaní, ktoré však bez ďalšieho nie sú vkladu schopnou listinou, na základe ktorej je možné povoliť vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Krajský súd dospel k záveru, že výrok napadnutého rozhodnutia žalovaného neobsahuje všetky náležitosti stanovené v § 31 ods. 4 zákona č. 162/1995 Z.z. Pokiaľ žalovaný rozhodoval na základe predložených príloh k návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a z jeho vyjadrenia vyplýva, že považoval rozhodnutia súdov ukladajúcich povinnej osobe (žalobcovi) povinnosť vydať a navrátiť vlastníctvo k tam uvedeným a presne špecifikovaným nehnuteľnostiam za prejav vôle povinnej osoby, bolo potrebné uviesť uvedené rozsudky súdov do napadnutého rozhodnutia.

6. Krajský súd poukázal na to, že žalovaný po podaní žaloby mal zrejme v úmysle tento nedostatok odstrániť opravou chyby v písaní z 18. apríla 2017, tak, že do výrokovej časti rozhodnutia doplnil text: „... na základe Dohody o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 26. septembra 2016, doplnenia z 13. decembra 2016, rozsudku Okresného súdu Komárno č. 12C/77/2007-368 z 9. februára 2010 a rozsudku Krajského súdu v Nitre č. 6Co/131/2010-829 z 13. marca 2013 uzavretej medzi účastníkmi...“. Nakoľko sa v administratívnom spise nenachádza doručienka, ktorá by preukazovala doručenie listiny z 18. apríla 2017 (opravy chyby v písaní a zrejmej nesprávnosti) právnenému zástupcovi Rímskokatolíckej cirkvi, farnosť Marcelová (advokátskej

kancelárii MAPLE & FISH s.r.o.) a tiež povinnej osobe - Slovenskej republike, zastúpenej štátnym podnikom LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, krajský súd dospel k záveru, že oprava napadnutého rozhodnutia žalovaného nebola vykonaná zákonným spôsobom.

7. Krajský súd tiež uviedol, že z rozhodnutia žalovaného nie je zrejmé, o aké ustanovenie opiera svoj postup, keď v predmetnej veci akceptoval ako vkladu schopnú dohodu, ktorá nebola typickou dohodou charakterizovanou súhlasným prejavom vôle oboch zúčastnených strán, ale v ktorej absentujúca vôľa k súhlasu zo stany jedného z účastníkov bola ex post nahradená výrokom súdu. Podľa názoru krajského súdu pokiaľ zákon pripúšťa súdny prieskum, musí rozhodnutie žalovaného obsahovať základné penzum informácií zdôvodňujúcich postup správneho orgánu.

8. Krajský súd k rozsudkom, ktoré na pojednávaní 6. júna 2018 predložila právna zástupkyňa pribratého účastníka konania, uviedol, že rozsudky Krajského súdu v Trnave (z 3. mája 2017 a 13. septembra 2016) sa v odôvodnení svojho rozhodnutia odvolávajú na rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžr/147/2013 z 23. septembra 2014 a sp. zn. 1Sžr/175/2013 z 13. januára 2015, podľa ktorých, ak správny orgán, ktorý v obdobných prípadoch na základe povinnej osobou nepodpísanej dohody o vydaní nehnuteľnosti svojim rozhodnutím povolil vklad vlastníckeho práva v prospech cirkvi, postupoval v súlade s katastrálnym zákonom, keď dospel k záveru, že absentujúci prejav vôle a podpis žalobcu na dohode bol s poukazom na § 161 ods. 3 O.s.p. nahradený výrokom právoplatného rozsudku príslušného súdu ukladajúcim žalobcovi vydať a navrátiť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. S týmto názorom sa krajský súd stotožnil, avšak poukázal na to, že z rozhodnutí Krajského súdu v Trnave nie je možné zistiť, či išlo o skutkovo totožnú vec, t. j. či žalovaný vo svojom rozhodnutí označil za právny úkon, na základe ktorého povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, len nepodpísanú dohodu, alebo uviedol i rozsudky nahrádzajúce prejav vôle povinnej osoby. To isté platí i o rozsudku Krajského súdu v Nitre z 18. januára 2018, ktorý sa, okrem iného, odvoláva i na rozsudok tohto senátu sp. zn. 11S/7/2016 zo 14. decembra 2016, v ktorom žalovaný v rozhodnutí o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uviedol ako právny úkon, na základe ktorého vklad povolil, nielen nepodpísanú dohodu o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam, ale i rozsudky, ktorými bol nahradený prejav vôle povinnej osoby. Išlo teda podľa krajského súdu o skutkovo a právne síce podobnú vec, ale preskúmané rozhodnutie žalovaného spĺňalo náležitosti podľa § 31 ods. 4 zákona č. 162/1995 Z.z. a k dohode o navrátení vlastníctva k nehnuteľnosti, ktorá nebola podpísaná povinnou osobou, boli ako právny úkon, na základe ktorého žalovaný povolil vklad vlastníckeho práva, uvedené i rozsudky súdov, ktorými bol prejav vôle povinnej osoby nahradený.

9. Krajský súd uložil žalovanému v ďalšom konaní opätovne posúdiť návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podaný Rímskokatolíckou cirkvou, Farnosť Marcelová, preskúmať všetky prílohy, ktoré boli k návrhu pripojené a o návrhu znovu rozhodnúť tak, aby rozhodnutie obsahovalo všetky zákonom stanovené náležitosti a bolo riadne odôvodnené. Zároveň vyslovil, že pokiaľ bude v novom rozhodnutí žalovaného o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností riadne označený právny úkon (t. j. Dohoda o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 26. septembra 2016 uzavretá medzi povinnou osobou: Slovenská republika, zastúpená LESY Slovenskej republiky, štátny podnik a oprávnenou osobou: Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Marcelová, ako i rozhodnutia súdov nahrádzajúce prejav vôle povinnej osoby, t. j. rozsudok Okresného súdu Komárno č.k. 12C/77/2007-368 z 9. februára 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 6Co/131/2010-829 z 13. marca 2013), nemožno mať námietky proti povoleniu vkladu vlastníckeho práva.

10. Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal pribratý účastník konania Rímskokatolícka cirkev, farnosť Marcelová v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a žiadal, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom by sťažovateľovi priznal plnú náhradu trov konania. Zároveň žiadal, aby najvyšší súd priznal odkladný účinok kasačnej sťažnosti. Mal za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Sťažovateľ namietal záver krajského súdu, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje zákonom stanovené náležitosti. Skutočnosť, že žalovaný vo výroku rozhodnutia neuviedol reštitučné rozsudky súdov spolu s dohodou o vydaní veci, podľa názoru sťažovateľa nespôsobuje nezákonnosť rozhodnutia. Reštitučné rozsudky boli uvedené v samotnej dohode a boli priložené k návrhu na vklad, pričom tieto rozsudky nahrádzajú prejav vôle povinnej osoby a jej podpis na dohode. Právnym úkonom v prejednávanej veci je práve dohoda o vydaní veci, ktorá je dvojstranným právnym úkonom, pričom jedna zo zložiek tohto právneho úkonu - prejav vôle - sa v prípade žalobcu považuje v zmysle judikatúry najvyššieho súdu za nahradený reštitučnými rozsudkami.

12. Sťažovateľ tiež poukázal na to, že žalobca bol účastníkom reštitučného konania, má vedomosť o povinnosti uloženej reštitučnými rozsudkami, rovnako sú mu známe aj dotknuté rozhodnutia najvyššieho súdu, a teda si musel byť vedomý, na základe akých právnych skutočností došlo k povoleniu vkladu. Sťažovateľ považuje podanú žalobu len za účelový krok zo strany žalobcu vykonaný s cieľom oddialiť vydanie nehnuteľností a navrátenie vlastníctva sťažovateľovi.

13. Sťažovateľ tiež uviedol, že v zmysle judikatúry najvyššieho súdu nemožno formálnym zopakovaním administratívneho konania dosiahnuť rozhodnutie v prospech žalobcu, t. j. nevyhovieť návrhu na vklad a ponechať predmetné nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu.

14. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti uviedol, že listina žalovaného: „Oprava chyby v písaní a zrejmej nesprávnosti v rozhodnutí o povolení vkladu“ z 18. apríla 2018 bola právnomu zástupcovi sťažovateľa doručená dňa 21. apríla 2017, a teda oprava chyby bola vykonaná zákonným spôsobom.

15. Návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti sťažovateľ odôvodnil tým, že až do rozhodnutia kasačného súdu by pretrvávalo porušovanie rozsudkami uložených povinností žalobcom a de facto by došlo k odňatiu vlastníckeho práva sťažovateľa. Aj keď v predmetnej veci došlo k zrušeniu rozhodnutia o povolení vkladu, následne by došlo nanajvýš k formálnemu zopakovaniu administratívneho konania, na základe čoho nemôže dôjsť k rozhodnutiu v prospech žalobcu. Podľa sťažovateľa hrozbu závažnej ujmy predstavuje šikanózný zásah do vlastníckeho práva sťažovateľa.

16. Žalobca sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil so závermi napadnutého rozsudku a navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť. Podľa jeho názoru rozhodnutie žalovaného konštituuje vlastnícke právo sťažovateľa k nehnuteľnostiam na základe právneho úkonu, v ktorom absentuje prejav vôle jednej zmluvnej strany a takéto rozhodnutie je bez ďalšieho arbitrárnym rozhodnutím bez opory v zákone, nakoľko sa javí, že žalovaný vykonal vklad do katastra nehnuteľností na základe jednostranného právneho úkonu. Poukázal tiež na to, že na konanie o povolení vkladu sa subsidiárne vzťahuje správny poriadok a z neho vyplýva povinnosť žalovaného odôvodniť svoje rozhodnutie. Podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku sa odôvodnenie nevyžaduje len v prípade, ak sa vyhovie všetkým účastníkom konania, čo vzhľadom na charakter právneho úkonu, na základe ktorého bol vklad vykonaný, nie je v tomto prípade splnené.

17. Žalobca v súvislosti s tvrdeniami, že reštitučné rozsudky nahrádzajú prejav vôle, uviedol, že nebol sporovou stranou v súdnom konaní, v ktorom boli reštitučné rozsudky vydané. K námietke sťažovateľa ohľadne neprípustnosti zrušenia rozhodnutia žalovaného len za účelom formálneho zopakovania administratívneho konania žalobca uviedol, že je vylúčené, aby nezákonné rozhodnutia mohli spôsobiť právne následky.

18. K samotnej oprave chyby v písaní a zrejmej nesprávnosti v rozhodnutí o povolení vkladu žalobca s poukazom na § 47 ods. 6 správneho poriadku uviedol, že opraviť možno len také chyby v písaní, ktoré nemajú vplyv na obsah rozhodnutia a nemenia jeho podstatu a zmysel. Spravidla ide o preklepy, či nesprávne uvedené meno, priezvisko alebo funkciu osoby. V danom prípade však išlo o zásadnú zmenu rozhodnutia, nakoľko opravou žalovaný zmenil právny dôvod, ktorý mal spôsobiť zmenu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

19. Žalovaný sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti plne stotožnil s dôvodmi v nej uvedenými a navrhol, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na to, že rozhodnutie žalovaného bolo zrušené výlučne z dôvodu formálneho nedostatku, pričom žalovaný vykonal opravu napadnutého rozhodnutia, o ktorej upovedomil účastníkov konania listom z 18. apríla 2017. Uvedený list prevzal splnomocnený zástupca oprávnenej osoby doručenkou do vlastných rúk dňa 21. apríla 2017 a splnomocnenec povinnej osoby dňa 21. apríla 2017. Nakoľko doručenky k oznámeniu o oprave chyby boli doručené potom ako sa žalovaný vyjadril k žalobe a doručil spisový materiál krajskému súdu, nedopatrením neboli dodatočne doplnené do spisu zaslaného na krajský súd. Žalovaný v prílohe k vyjadreniu pripojil uvedené doručenky.

20. Sťažovateľ k vyjadreniu žalobcu a žalovaného uviedol, že na rozhodnutie o povolení vkladu sa ustanovenia správneho poriadku neaplikujú, pretože zákon č. 162/1995 Z.z. obsahuje špeciálnu právnu úpravu. K tvrdeniu žalobcu, že nebol sporovou stranou v súdnom konaní, v ktorom boli reštitučné rozsudky vydané, sťažovateľ uviedol, že ide o absurdné tvrdenie, keď sa žalobca snaží oddeliť subjekt správcu žalobcu - LESY SR, ktorý je za vlastníka v reštitučných konaniach pasívne vecne legitimovaný, a žalobcu, ktorý je ako SR v zastúpení správcu LESY SR účastníkom katastrálneho konania, pritom ide stále o ten istý subjekt vlastníka a jeho správcu. Reštitučný zákon výslovne v § 4 ods. 1 stanovuje za povinnú osobu, t. j. osobu pasívne vecne legitimovanú v reštitučnom konaní, právnickú osobu, ktorá spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve SR.

21. Sťažovateľ nesúhlasil s názorom žalobcu, že žalovaný opravou rozhodnutia zmenil právny dôvod, ktorý mal spôsobiť zmenu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Podľa jeho názoru schopnosť dohody vyvolať účinky prevodu vlastníckeho práva nebola opravou rozhodnutia žalovaného dotknutá.

22. Sťažovateľ sa stotožnil s vyjadrením žalovaného, že oznámenie o oprave chyby v písaní bolo riadne doručené sťažovateľovi a žalobcovi, a teda nemožno mať pochyb o neplatnosti tejto opravy z dôvodu doručenia.

23. Vo svojom vyjadrení sťažovateľ zároveň na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 26. septembra 2018 sp. zn. 7Sžrk/5/2017 a 7Sžrk/7/2017.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd postupom podľa § 452 a nasl. Správneho súdneho poriadku preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 Správneho súdneho poriadku).

25. Predmetom preskúmania v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného č. V 4654/2016 z 20. decembra 2016, ktorým podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam v katastrálnom území H., evidovaným na LV č. XXXX ako pozemok registra C KN parc. č. 823/2 lesné pozemky o výmere 4 726 m² a parc. č. 823/65 zastavané plochy a nádvorja o výmere 34 m² v prospech Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Marcelová, a to na základe dohody o vydaní veci z 26. septembra 2016 a doplnenia z 13. decembra 2016 uzavretej medzi SR - Lesy Slovenskej republiky, š. p. ako povinným a Rímskokatolíckou cirkvou, Farnosť Marcelová ako oprávneným.

26. Uvedená dohoda z 26. septembra 2016 (o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam) bola podpísaná len jednou stranou tejto dohody - Rímskokatolíckou cirkvou, Farnosť Marcelová; druhá strana dohody - Slovenská republika, zastúpená: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik dohodu nepodpísala. Chýbajúci prejav vôle LESOV Slovenskej republiky nahrádzali právoplatné rozsudky Okresného súdu Komárno č. k. 12C/77/2007-368 z 9. februára 2010 a Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/131/2010-829 z 13. marca 2013, ktorými bola LESOM Slovenskej

republiky, štátny podnik uložená povinnosť vydať a navrátiť vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom vkladu v napadnutom rozhodnutí žalovaného, a to v prospech Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Marcelová. Uvedené rozsudky navrhovateľ vkladového konania predložil žalovanému správne orgánu spolu s dohodou o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam.

27. Až po podaní žaloby, ktorá bola Krajskému súdu v Nitre doručená 21. februára 2017, vydal žalovaný listom z 18. apríla 2017 opravu chyby v písaní a zrejmej nesprávnosti v rozhodnutí o povolení vkladu č. V 4654/2016 z 20. decembra 2016, ktorým výrokovú časť rozhodnutia štvrtý odsek doplnil nasledovne: „...na základe Dohody o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 26. septembra 2016, doplnenia z 13. decembra 2016, rozsudku Okresného súdu Komárno č. 12C/77/2007-368 z 9. februára 2010 a rozsudku Krajského súdu v Nitre č. 6Co/131/2010-829 z 13. marca 2013 uzavretej medzi účastníkmi...“. Doručenie uvedeného listu z 18. apríla 2017 bolo v prejednávanej veci preukázané až v kasačnom konaní, keď žalovaný správny orgán spolu s vyjadrením ku kasačnej sťažnosti predložil súdu aj doručienky preukazujúce doručenie listiny žalobcovi a pribratému účastníkovi konania.

28. Krajský súd po preskúmaní postupu a rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že výrok napadnutého rozhodnutia žalovaného neobsahuje všetky náležitosti stanovené v § 31 ods. 4 zákona č. 162/1995 Z.z., nakoľko v ňom absentujú rozhodnutia súdov ukladajúcich žalobcovi povinnosť vydať a navrátiť vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom vkladu, pričom tieto rozsudky majú nahradiť chýbajúci podpis žalobcu na dohode, ktorá predstavuje titul nadobudnutia vlastníctva v tomto vkladovom konaní. Krajský súd dospel k záveru, že oprava napadnutého rozhodnutia žalovaného listom z 18. apríla 2017 nebola vykonaná zákonným spôsobom, nakoľko z administratívneho spisu žalovaného nebolo preukázané doručenie tejto listiny účastníkom vkladového konania.

29. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu kasačného bolo v medziach podanej kasačnej sťažnosti posúdiť správnosť právnych záverov krajského súdu, ktorý po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného dospel k záveru o nesprávnom postupe v konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

30. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. v katastrálnom konaní sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, rozhoduje sa o zmenách hraníc katastrálnych území, o prešetrovaní zmien údajov katastra, o oprave chýb v katastrálnom operáte a o obnove katastrálneho operátu.

31. Podľa § 22 ods. 5 zákona č. 162/1995 Z.z. v katastrálnom konaní sa postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, ak tento zákon alebo iný zákon neustanovuje inak.

32. Podľa § 31 ods. 4 zákona č. 162/1995 Z.z. rozhodnutie, ktorým sa vklad povoľuje, obsahuje

- a) názov okresného úradu, ktorý rozhodol o vklade,
- b) číslo vkladu,
- c) označenie účastníkov konania,
- d) označenie právneho úkonu a nehnuteľností, ktorých sa právny úkon týka,
- e) deň, keď okresný úrad rozhodol o vklade,
- f) deň, keď nastali právne účinky vkladu,
- g) meno, priezvisko a podpis osoby, ktorá vklad povolila,
- h) odtlačok okrúhlej pečiatky okresného úradu.

33. Podľa ustanovenia § 47 ods. 6 správneho poriadku chyby v písaní, v počtoch a iné zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia správny orgán kedykoľvek aj bez návrhu opraví a upovedomí o tom účastníkov konania.

34. V prvom rade považuje kasačný súd za potrebné uviesť, že sa plne stotožňuje s rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazoval sťažovateľ (sp. zn. 1Sžr/147/2013 z 23.

septembra 2014, sp. zn. 1Sžr/175/2013 z 13. januára 2015, sp. zn. 7Sžrk/5/2017 z 26. septembra 2018, sp. zn. 7Sžrk/7/2017 z 26. septembra 2018) a súhlasí so závermi v nich vyslovenými, že ak žalobca povinnosť vydať nehnuteľnosti a navrátiť vlastníctvo k nim, uloženú mu právoplatným súdnym rozhodnutím v reštitučnom konaní ako povinnej osobe v zmysle § 4 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, nerešpektoval a dohodu s cirkvou neuzavrel, nastáva zákonná fikcia, v zmysle ktorej právoplatný rozsudok ukladajúci povinnej osobe (žalobcovi) povinnosť vydať nehnuteľnosti, nahradil vôľu povinnej osoby (žalobcu).

35. Rovnaký záver vyplýva aj z napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý vyslovil, že pokiaľ bude v novom rozhodnutí žalovaného o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností riadne označený právny úkon, t. j. Dohoda o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 26. septembra 2016 uzavretá medzi povinnou osobou: Slovenská republika, zastúpená LESY Slovenskej republiky, štátny podnik a oprávnenou osobou: Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Marcelová, ako i rozhodnutia súdov nahrádzajúce prejav vôle povinnej osoby, t. j. rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 12C/77/2007-368 z 9. februára 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/131/2010-829 z 13. marca 2013, nemožno mať námietky proti povoleniu vkladu vlastníckeho práva.

36. Ako je zrejmé z napadnutého rozsudku, krajský súd nezrušil rozhodnutie žalovaného z dôvodu, že by dohoda o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 26. septembra 2016 spolu s rozsudkami súdov vydanými v reštitučnom konaní nahrádzajúcimi vôľu žalobcu uzavrieť uvedenú dohodu nemohla byť titulom pre povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Krajský súd vyslovil názor, že rozsudky súdov vydané v reštitučnom konaní musia byť súčasťou výroku rozhodnutia žalovaného o povolení vkladu.

37. Pokiaľ sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že právnym úkonom v prejednávanej veci je práve dohoda o vydaní veci a neuvedenie reštitučných rozsudkov súdov vo výroku rozhodnutia nespôsobuje nezákonnosť rozhodnutia žalovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky k tomu uvádza, že sťažovateľ správne poukazuje na to, že právnym úkonom, ktorý je podkladom rozhodnutia o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti, je dohoda o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 26. septembra 2016, ktorá bola vo výroku rozhodnutia žalovaného o povolení vkladu uvedená, aj keď nie úplne bezchybne (nakoľko žalovaný ju skrátene pomenoval ako dohodu o vydaní veci).

38. Podstatné však v prejednávanej veci je, že právny úkon, na základe ktorého má byť povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, nie je perfektný, a to z dôvodu absencie podpisu (ako súhlasného prejavu vôle) jednej zmluvnej strany tohto dvojstranného právneho úkonu, čo samo o sebe diskvalifikuje takúto listinu - právny úkon ako spôsobilý predmet zápisu práv k nehnuteľnostiam. Až právoplatné rozsudky Okresného súdu Komárno č. k. 12C/77/2007-368 z 9. februára 2010 a Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/131/2010-829 z 13. marca 2013, ktoré LESOM Slovenskej republiky, štátny podnik ukladajú povinnosť vydať a navrátiť vlastníctvo k nehnuteľnostiam identifikovaným v napadnutom rozhodnutí žalovaného v prospech Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Marcelová, nahrádzajú chýbajúci podpis LESOV Slovenskej republiky na dohode o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 26. septembra 2016 a robia túto dohodu vkladu schopnou listinou. Preto nemožno dospieť k inému názoru ako dospel krajský súd v prejednávanej veci, že napadnuté rozhodnutie žalovaného o povolení vkladu nemôže byť zákonné, ak v zmysle ustanovenia § 31 ods. 4 písm. d) zákona č. 162/1995 Z.z. žalovaný označil ako právny úkon, na základe ktorého povolil vklad vlastníckeho práva do katastra, len dohodu z 26. septembra 2016 bez označenia rozsudkov Okresného súdu Komárno a Krajského súdu v Nitre, ktoré v zmysle ustálenej judikatúry najvyššieho súdu nahrádzajú vôľu jednej zmluvnej strany tejto dohody.

39. Nepostačuje, že reštitučné rozsudky sú uvedené v samotnej dohode z 26. septembra 2016 a boli priložené k návrhu na vklad, tak ako sa domnieva sťažovateľ. Pokiaľ je v zmysle § 31 ods. 4 písm. d)

zákona č. 162/1995 Z.z. povinnou náležitosťou rozhodnutia, ktorým sa vklad povoľuje, označenie právneho úkonu, na základe ktorého je vykonaný vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, potom je táto zákonná požiadavka naplnená len označením úplného a perfektného právneho úkonu spôsobilého vyvolať relevantné právne následky, teda takého právneho úkonu, ktorý je bez ďalšieho vkladu schopnou listinou.

40. Ak v prejednávanej veci úplnosť a platnosť dohody nastáva pôsobením účinkov vyvolaných právoplatnými rozsudkami vydanými v reštitučnom konaní, ktoré nahradili chýbajúci prejav vôle jednej zmluvnej strany tejto dohody, bez ktorého nemožno túto dohodu považovať za uzavretú, potom tieto reštitučné rozsudky predstavujú v zmysle § 31 ods. 4 písm. d) zákona č. 162/1995 Z.z. neoddeliteľnú súčasť právneho úkonu, na základe ktorého má byť vykonaný vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

41. Sťažovateľ nesprávne interpretoval napadnutý rozsudok krajského súdu, keď z neho vyvodil záver, že následkom zrušenia rozhodnutia žalovaného je len formálne zopakovanie administratívneho konania, ktorým sa nedosiahne rozhodnutie v prospech žalobcu. Ako vyplýva z dôvodov napadnutého rozsudku, v ďalšom konaní správneho orgánu nemá dôjsť len k formálnemu zopakovaniu administratívneho konania, ktorého výsledkom by bolo obsahovo totožné rozhodnutie, aké je predmetom preskúmania v prejednávanej veci. Práve naopak, účelom vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie nie je formálne zopakovanie procesu, ale vydanie takého rozhodnutia, ktoré bude zodpovedať zákonným požiadavkám na jeho obsah. V zmysle pokynov správneho súdu teda dôjde k obsahovej zmene samotného výroku rozhodnutia žalovaného, ktorá má kvalitatívne posunúť napadnuté rozhodnutie do sféry nespochybniteľnej určitosti a zákonnosti. Táto kvalitatívna zmena rozhodnutia je pritom v záujme samotného sťažovateľa. V prípade, keď rozhodnutie správneho orgánu spôsobuje také vážne právne následky ako je konštituovanie vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, je na mieste požiadavka, aby takéto rozhodnutie bolo dostatočne určité a nezameniteľné, spĺňajúce všetky atribúty a náležitosti, ktoré preň vyplývajú z relevantnej právnej normy.

42. Pokiaľ ide o skutočnosť, že „Oprava chyby v písaní a zrejmej nesprávnosti v rozhodnutí o povolení vkladu“ z 18. apríla 2018 bola účastníkom vkladového konania doručená dňa 21. apríla 2017, najvyšší súd poukazuje na to, že doručenie bolo preukázané až v kasačnom konaní, krajský súd preto správne ustálil skutkový stav a vyvodil z neho správne právne následky, keď dospel k záveru, že doručenie listiny z 18. apríla 2018 nebolo v konaní preukázané. Najvyšší súd považuje za potrebné tiež poukázať na to, že inštitút opravy chýb v písaní, v počtoch a iných zrejmych nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia (§ 47 ods. 6 správneho poriadku) predstavuje nástroj nápravy, pokiaľ ide o technické chyby formálneho charakteru, ktoré nemenia zmysel a obsah rozhodnutia. Zrejma nesprávnosť musí byť zistiteľná bez ďalšieho z obsahu rozhodnutia. V prejednávanej veci musí najvyšší súd vysloviť pochybnosti, či žalovaný postupoval v súlade s dikciou § 47 ods. 6 správneho poriadku, keď opravou vykonanou 18. apríla 2018 doplnil obsah výroku rozhodnutia. Nakoľko je však rozhodnutie žalovaného o povolení vkladu zrušené a v ďalšom konaní žalovaný rozhodne nanovo, nepovažuje najvyšší súd za nevyhnutné zaoberať sa touto otázkou, nakoľko už nemá vplyv na posúdenie veci.

43. Pokiaľ žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti vyslovil názor, že na konanie o povolení vkladu sa subsidiárne vzťahuje správny poriadok a z neho vyplýva povinnosť žalovaného odôvodniť svoje rozhodnutie, pričom záver o povinnosti odôvodniť rozhodnutie o povolení vkladu vyplýva aj z rozsudku krajského súdu (aj keď v texte rozsudku nie je tento záver odôvodnený), najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že sa s týmto názorom nestotožňuje. Pokiaľ právna úprava obsiahnutá v zákone č. 162/1995 Z.z. explicitne stanovuje náležitosti rozhodnutia, ktorým sa vklad povoľuje (§ 31 ods. 4), potom sa na obsahové náležitosti rozhodnutia o povolení vkladu nevzťahuje právna úprava ustanovená v § 47 správneho poriadku, pretože v katastrálnom konaní sa postupuje podľa ustanovení správneho poriadku len vtedy, ak samotný zákon č. 162/1995 Z.z. alebo iný zákon neobsahuje vlastnú právnu úpravu (§ 22 ods. 5 zákona č. 162/1995 Z.z.). V prejednávanej veci preto bude postačujúce a v súlade s platnou právnu úpravou, ak žalovaný v novom rozhodnutí bude formulovať obsahové náležitosti výroku tak, ako mu to naznačil krajský súd v napadnutom rozsudku.

44. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalovaného vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 Správneho súdneho poriadku zamietol.

45. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi ich náhradu voči sťažovateľovi priznal z dôvodu jej úspechu v kasačnom konaní (§ 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 Správneho súdneho poriadku).

46. Kasačný súd zároveň rozhodol, že kasačnej sťažnosti neprizná odkladný účinok, hoci jeho priznanie by nebolo v rozpore s verejným záujmom, nakoľko preskúmaním spisového materiálu nedospel k záveru, že by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila sťažovateľovi závažná ujma a jej hrozbu ani samotný sťažovateľ nepreukázal. Vo svetle uvedeného kasačný súd návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 Správneho súdneho poriadku zamietol.

47. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.